

Józef Rogaliński

[nauczyciel](#)

[uczeń](#), [jezuita](#), [fundator](#), [rektor Akademii Wielkopolskiej](#)

Ur. 20.11.1728, Jurkowo

Zm. 6.11.1802, Wschowa

Dane rodziców

Antoni Łodzia Rogaliński

Helena Molska

Wychowanie i wykształcenie

Uczył się w [kolegiach jezuickich](#), prawdopodobnie w [Poznaniu](#) lub [Kaliszu](#). Dnia 15 sierpnia 1746 roku wstąpił do [zakonu jezuitów](#). Studiował [filozofię](#) w [Jarosławiu](#) (1748-1751). W latach 1751-1754 był nauczycielem: [gramatyki](#) w [Brześciu Litewskim](#) (1751/1752) i [Toruniu](#) (1752/1753) oraz [poetyki](#) w [Kaliszu](#) (1753/1754). W 1754 roku [wyjechał](#) na studia [teologiczne](#) do [Collegium Romanum](#).

Etapy kariery dot. edukacji

W [kolegium jezuickim](#) w [Poznaniu](#) był nauczycielem, założycielem obserwatorium astronomicznego i muzeum fizyczno-matematycznego oraz opiekunem nad biblioteką i drukarnią. Po kasacji [zakonu jezuitów](#) w 1773 roku został organizatorem i [rektorem Akademii Wielkopolskiej](#).

W Wielkopolsce był także [wizytatorem](#) szkół (m.in. w [Poznaniu](#), [Kaliszu](#), [Wschowie](#), [Trzemesznie](#)).

Był nie tylko najśłynniejszym przedstawicielem poznańskiej nauki i edukacji XVIII stulecia oraz najbardziej poważanym duchownym [Wielkopolski](#). Zyskał też rangę niekwestionowanego autorytetu swoich czasów. Powierzano mu najważniejsze misje administracyjne w regionie, a za całokształt swej działalności król [Stanisław August Poniatowski](#) nadał mu medal "Merentibus".

Jednym z najwymowniejszych świadectw tej wyjątkowej pozycji był zaszczyt wygłoszenia kazania z okazji wyboru plenipotenta miast wolnych prowincji wielkopolskiej nad Sejm Wielki, w pamiętnym roku 1791. Mądrość patriotycznego dyskursu kaznodziei na temat obywatelskiego aktu wyborczego jest ponadczasowa. W dobie Konstytucji 3 maja wyborcy zgromadzeni w [Poznaniu](#) dokonali najlepszej elekcji, wysyłając na sejm Józefa Wybickiego.

Fakty z życia osobistego

Wzorem dla innych Rogaliński pozostawał do końca swoich dni. Także – a może przede wszystkim – zajmując się losem maluczkich. W testamencie przekazał swój znaczny majątek biednym.

Żył w [XVIII-XIX wieku](#).

Bibliografia

Podmiotowa

1. Archiwum Prowincji Polski Południowej Towarzystwa Jezusowego, Kraków, rkp. 38, Józef Rogaliński, *Zapiski treści ascetycznej...*

Przedmiotowa

1. F. Chłapowski, *Józef Rogaliński. Uczony Poznański czasów Oświecenia*, Poznań, 2007.

